

Pedagogisch werkplan

Kinderdagverblijf 't Koetshuisje

Versie: 19 juni 2018

Inhoudsopgave:

1.0 Inleiding

2.0 De stamgroep en de leefruimtes

2.1 Beschrijving van drie leefruimtes;

- rustige leeromgeving
- huiselijke leeromgeving
- ontdekkende leeromgeving

2.2 De buitenruimte

2.3 Plattegrond 't Koetshuisje

3.0 De dagindeling

4.0 Algemene regels/gewoontevorming op de groep

5.0 Flesvoeding; poeder of moedermelk

6.0 Onze pedagogische speerpunten, middelen en opvoedingstheorieën

7.0 Tradities en rituelen op de groep

8.0 Risico-inventarisatie

1.0 Inleiding

Dit pedagogisch werkplan van Kinderdagverblijf 't Koetshuisje is gemaakt aan de hand van het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf 't Koetshuisje. Het pedagogisch werkplan vormt een praktische vertaling van de basisprincipes en is tevens een leidraad voor het pedagogisch handelen op 't Koetshuisje. In dit werkplan is te zien hoe een dag op dit Kinderdagverblijf er in de praktijk uitziet en hoe gewerkt wordt aan de gestelde doelen uit het beleidsplan. Ook kunt u lezen welke thema's aan bod kunnen komen.

Dit plan is opgesteld door de directeur eigenaar van 't Koetshuisje in samenwerking met de vestigingsmanager van dit Kinderdagverblijf, waardoor juist de kleine details genoemd kunnen worden die zo belangrijk zijn voor het creëren van een eigen, veilige, geborgen maar ook uitdagende omgeving voor het kind.

Samen met de Oudercommissie en de pedagogisch medewerkers zal het werkplan regelmatig geëvalueerd en eventueel bijgesteld worden. Hierbij zal het 'Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar' voor de dagopvang als leidraad worden gebruikt.

Plezier voor het kind en enthousiasme vanuit de pedagogisch medewerkster staat centraal. Uiteindelijk gaat het erom dat iedereen met een goed gevoel naar kinderdagverblijf 't Koetshuisje gaat en met een tevreden gevoel de dag weer afsluit. Dit geldt voor het kind, de ouders/verzorgers én de pedagogisch medewerkers.

Wij wensen u veel plezier bij het lezen van ons pedagogisch werkplan.

Drs. Walter Hardenberg
Arnhem, juni 2018

2.0 De huiselijke leeromgeving

Op 't Koetshuisje worden kinderen opgevangen in de leeftijd 0-4 jaar. Met betrekking tot de inzet van groepsleiding hanteren wij de regels van de CAO Kinderopvang. Wij dragen er zorg voor dat er altijd voldoende medewerk(st)ers aanwezig zijn. Het aantal aanwezige pedagogisch medewerk(st)ers is afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen en dit hangt af van de leeftijdsopbouw van de kinderen. Er werken dagelijks twee of drie pedagogisch medewerk(st)ers in de groep.

Het maximale aantal kinderen dat op 't Koetshuisje mag verblijven wordt gewijzigd per 1 juli 2018 van 12 kindplaatsen per dag naar 14 kindplaatsen.

Aan de maximaal 14 kindplaatsen wordt een vast team van 2-4 pedagogisch medewerksters gekoppeld. Aan elk kind worden maximaal twee pedagogisch medewerksters gekoppeld. De teamleden werken intensief samen, bespreken de sfeer en gang van zaken in de groep en de ontwikkeling van de kinderen. Zij vormen zo de basis van het pedagogisch klimaat waardoor kinderen zich veilig en vertrouwd kunnen voelen.

Over het algemeen hebben de pedagogisch medewerksters vaste werkdagen. Deze kunnen echter veranderen afhankelijk van de kindbezetting op 't kinderdagverblijf (vnl. tijdens vakanties), in geval van ziekte of verlof/vakantie van de pedagogisch medewerksters. Ons streven is op elke dag één basis pedagogisch medewerkster aanwezig te hebben. Zij is dan het aanspreekpunt voor ouders/verzorgers voor die dag. Verder krijgt ieder kind ook een mentor toegewezen, die het jaarlijkse gesprek met de ouders voert en het vaste aanspreekpunt is voor hen. In speciale gevallen kan ook de vestigingsmanager voor ouders als aanspreekpunt fungeren. Verder hebben wij vaste inval pedagogisch medewerksters die een afwezige basis pedagogisch medewerkster vervangen.

Als achterwacht fungeert de receptie van ArnhemOrtho met twee receptionistes wanneer er maar één pedagogisch medewerkster aanwezig is. Bij gebeurtenissen/calamiteiten kan er dan een beroep worden gedaan op één van de receptionistes die dagelijks van 8.00 tot 17.15 uur aanwezig zijn in het naastgelegen gebouw en binnen twee minuten op 't Koetshuisje kunnen zijn.

Voor de medewerk(st)ers is er geen afzonderlijk toilet. Ook ouders/verzorgers mogen hier gebruik van maken.

De 'huiselijke leeromgeving' wordt gebruikt door alle kinderen. De baby's moeten de mogelijkheid hebben om rond te kunnen kruipen zonder dat ze door de peuters onder de voet gelopen worden. Verder is deze ruimte zo ingericht dat de ruimte uitdagend maar veilig is. Er heerst een prettig leefklimaat, aangepast aan de leefwereld van de kinderen: overzichtelijk, licht, kleurrijk, open kasten op kindhoogte, aankleding met eigen werkjes van de kinderen etc. Er wordt een sfeer van goedheid, ontspanning en geborgenheid gecreëerd opdat elk kind zich veilig, prettig en op z'n gemak zal voelen. In deze 'huiselijke leeromgeving' staat een stoel waar pedagogisch medewerkers de baby's kunnen voeden. De bank en de tafel zijn zo geplaatst dat de groepsruimte overzichtelijk is. Voor de baby's hebben we een leander wieg voor een rust moment en daarnaast een speelkleed op de grond. Op de grond hebben we dus een speelkleed

waarop de baby's kunnen liggen en spelen. Verder is er een voedingskussen, een babyzitzak en een leander wieg. Op 't Koetshuisje hebben wij geen wipstoelen, wij voeden de kinderen op schoot in onze bank. In deze ruimte staat ook een grote kast met op ooghoogte verschillend spel materiaal, van rammelaars tot balletjes en autootjes. We bieden niet te veel speelgoed maar tegelijkertijd wel zoveel mogelijk gevarieerd spel materiaal aan, om elk ontwikkelingsgebied te stimuleren. Wanneer we een knutselactiviteit hebben gedaan met de kinderen hangen we de werkjes op in de 'huiselijke leeromgeving'.

In de 'huiselijke leeromgeving' bij de ingang hangen alle foto's van de kinderen die op 't Kinderdagverblijf zitten met daaronder een kapstokhaak.

Het kinderdagverblijf beschikt over een eigen keukenblok met een koelkast, vriezer, vaatwasser en magnetron. Deze is ook in de huiselijke leeromgeving gesitueerd.

2.1 Beschrijving van de rustige leeromgeving

Naast de huiselijke leeromgeving is er ook een tweede ruimte op de begane grond. Deze twee ruimten zijn verbonden door een gang waaraan ook de toegang tot het toilet en de meterkast zijn gesitueerd en de toegangsdeur naar buiten. Deze toegangsdeur is van buiten door ouders te openen via een vingerscan. De tweede ruimte op de begane grond heeft als karakter de rustige leeromgeving en dient tevens als slaapruijme. Baby's van 0-1 jaar slapen boven in de stapelbedden en oudere kinderen in het onderbedje.

De commode is elektrisch verstelbaar. Grote kinderen kunnen via een verplaatsbaar trapje zelf omhoog klimmen (onder begeleiding).

In deze ruimte staat een zitkussens waar dreumesen en peuters een boek kunnen kijken. Op de grond staan rieten mandjes met verschillende seizoensgebonden materialen zoals; bolletjes wol, kastanjes of andere voel materialen. We bieden niet te veel speelgoed maar tegelijkertijd wel zoveel mogelijk gevarieerd spel materiaal aan, om elk ontwikkelingsgebied te stimuleren. De rustige leeromgeving staat vooral voor zintuigelijke ervaringen, rust, muziek en kunst.

Wij gebruiken Ipad's met daarop het programma Bitcare. Hiermee worden de kinderen die op die dag komen bijgehouden. Hierop worden ook de slaaptijden van de kinderen bijgehouden. Wanneer kinderen ontlasting hebben gehad wordt hier ook op genoteerd. Voor de dagschema's van de kinderen gebruiken we ook de Ipad. Wijzigingen kunnen direct bijgewerkt worden. Zo kunnen de pedagogisch medewerk(st)ers precies zien wie, wat, hoe laat krijgt.

Willen ouders/verzorgers graag dat de pedagogisch medewerk(st)er het kind op de buik laat slapen, moeten ze een 'verklaring inzage buikslapen' ondertekenen. Ook zijn er verklaringen die ondertekend moeten worden wanneer er sprake is van 'fixeren/inbakeren' en het gebruik van stabilisatierolletjes, zijligkussens of wigjes.

Boven de commode staan alle mandjes van de kinderen die aanwezig zijn. Hierin zitten reservekleding, speentje, knuffels en dergelijke spullen in. Deze dingen nemen ouders/verzorgers zelf mee van huis.

2.3 De ontdekkende leeromgeving

Op de 1^e verdieping bevindt zich de ontdekkende leeromgeving. Een 'zolderachtige ruimte', waar de verhoging aan de randen van de vloer dienst doen als lange zitbanken en er een soort zitkuil ontstaat waar oudere kinderen (2-4 jaar) kunnen spelen en leren. Hier staat een open kies kast waar deze oudere kinderen zelf speel- en leermaterialen kunnen pakken om hiermee onder toezicht van een pedagogisch medewerkster te spelen of experimenteren. In ontdekkende leeromgeving zijn er veel spelmaterialen gericht op de taal- en rekenprikkel. De kinderen kunnen een montessori matje pakken en dit gebruiken als eigen werkplek.

Naast deze ruimte bevindt zich een klein gedeelte van de ruimte waar kinderen geen toegang toe hebben, dit is afgetimmerd en beveiligd. Hier achter staat o.a. de wasmachine.

2.2 De buitenruimten

Er is een buitenruimte waar de kinderen samen naar hartenlust kunnen spelen rennen, fietsen, klimmen, klauteren en waar het nodige (buiten)speelgoed aanwezig is. De buitenruimte biedt een scala aan mogelijkheden. Voor de veiligheid is er voor de kinderen geen toegang tot de weg. Straat, zand en gras, heggen en paadjes, bomen en struiken zijn afgewisseld.

Een grote zandbak en een paadje langs de gevel waar gefietst kan worden plus een ruime keuze aan speelmateriaal. Aan een picknicktafel kunnen de kinderen even uitrusten of lekker bijkletsen of buiten knutselen.

In de buitenruimte staan ook twee dubbeldek buitenbedjes met in totaal vier slaapplekken. Deze buitenbedjes zijn geplaatst in het zicht van de pedagogisch medewerkers. Bij de buitenbedjes zijn ook babyfoons aanwezig.

3.0 Dagindeling op 't Koetshuisje

Tussen 07:00 en 09:00 uur worden de kinderen gebracht. Vanaf 7:00 uur tot 7:30 uur spreken we van vervroegde opvang. Kinderen en ouders/verzorgers worden persoonlijk begroet door de pedagogisch medewerkster. Ouders/verzorgers zorgen er zelf voor dat de spullen van hun kind(eren) worden opgeruimd. Speentje/knuffel in de bak bij de verschoontafel. De schoenen worden uitgedaan. Kinderen hebben sokken met anti slip aan.

Na een overdracht (belangrijk is dat er hier tijd voor wordt gemaakt) wordt er afscheid genomen, dit doet de pedagogisch medewerkster mét het kind. Het is van belang dat het kind duidelijk ziet/weet dat ouders/verzorgers weggaan. Het kind weet waar het aan toe is, ook al is afscheid nemen soms lastig. De pedagogisch medewerkster zal het kind troosten en proberen af te leiden.

Tot 09:00 uur kunnen kinderen vrij spelen. Sommige baby's gaan al naar bed toe, of rusten in de hangwieg.

Rond 09:00 uur gaan we aan tafel om fruit te eten. Stukjes fruit voor de grote kinderen, en gepureerd fruit voor de kleinere kinderen. Iedereen helpt eerst mee met opruimen. De handen worden gepoetst. De grotere kinderen mogen zelf op het bankje plaats nemen, de kleinere kinderen worden in de 'tafelstoeltjes' of hoge kinderstoelen gezet. Kleine baby's worden in wipstoelen bij de tafel gezet of mogen op schoot zitten, op deze manier horen zij er ook bij. Wij zingen eerst het "appel-appel"-liedje, dan weten de kinderen dat we kunnen beginnen. (Het liedje gaat als volgt: "Appel - appel, appel - appel, peer - banaan, peer - banaan, perzik - sinaasappel, perzik - sinaasappel, hap hap hap, hap hap hap...") Als het fruit op is gaan we drinken. We drinken diksap uit tuitbekers. Grotere kinderen die er aan toe zijn drinken uit gewone bekers. Natuurlijk gaat dit niet altijd zonder knoeien, maar we stimuleren en helpen de kinderen hier graag bij. Als de kinderen (bijna) klaar zijn gaan we liedjes zingen. Behalve dat dit heel gezellig is, is het ook goed voor de spraak-/taalontwikkeling. Door liedjes te kiezen met bijhorende bewegingen stimuleren we ook de motoriek en de cognitieve ontwikkeling. Na het handen en mondjes poetsen (grotere kinderen mogen dit eerst zelf proberen met een doekje) is het tijd om de luiers te verschonen. Dit doen we op bepaalde tijden en tussendoor wanneer het nodig is. Dit is een intiem moment één op één, we maken hier gebruik van om extra aandacht aan het kind te besteden door middel van een kiekeboespel/praatje/knuffeltje.

Tussen 09:30 en 11:00 uur kunnen kinderen weer spelen en/of activiteiten doen. Sommige baby's komen weer uit bed, anderen worden weer naar bed gebracht. Dit ligt geheel aan het ritme van het kind zelf. En de gewoontes thuis. Er kunnen fruithappen worden gegeven, en flesjes gegeven. Baby's spelen op het babykleed, in een wipstoel met een speeltje of vrij op de vloer. Wij zorgen er voor dat er afwisseling wordt aangeboden. Bij slecht weer blijven we binnen spelen. Daar kunnen de kinderen, bouwen, knutselen, enz. Ook nemen we soms muziek mee, gaan we dansen en kringspellen verzinnen. Baby's spelen ook mee, tenzij we merken dat ze liever een rustiger omgeving willen. Er is altijd een pedagogisch medewerkster aanwezig. Naast het vrij spelen met speelgoed uit de kast, kunnen de kinderen ook gaan knutselen. Wij bieden verschillende materialen aan. Onder andere verf, lijm, potloden, scheerschuim. Stof, wol, papier enz. Sommige kinderen gaan bijvoorbeeld een wensje maken voor een familielid dat jarig is. Als

het weer het toelaat gaan we naar buiten. Naast het glijden van de glijbaan voor de oudere kinderen kunnen ze ook in de zandbak spelen of op een kinderfiets fietsen. We gaan ook wandelen buiten 't Koetshuisje met de wandelkar. De omgeving verkennen. (Als ouders/verzorgers hebben aangegeven dit toe te staan.) Het naastgelegen park is hiervoor ideaal.

Om ongeveer 11:00/11:15 uur gaan we samen met de kinderen opruimen, handen en monden poetsen, en aan tafel voor de warme maaltijd.. Sommige baby's krijgen een flesje. We eten wat de pot schaft. De maaltijden worden gebracht door Fresh Hospitality, die tegenover 't Koetshuisje zijn gevestigd. Een warme maaltijd kan bestaan uit aardappelen, groenten en vlees. Daarnaast bieden we de kinderen iets te drinken aan. We stimuleren de kinderen om uit een grote beker te drinken, en helpen mee waar nodig. Soms gaat er drinken over de tafel heen, dit is uiteraard niet erg, het hoort ook bij het leerproces. Zo kan het kind (eventueel samen met de pedagogisch medewerkster) de tafel weer poetsen. Op 't Koetshuisje hebben we echt service voor de kinderen net als in de volwassen wereld. Het imitatieproces is immers van groot belang voor een rijke leeromgeving.

De kinderen worden na het eten klaargemaakt voor het slapen. Grote kinderen gaan zelf van het bankje af en proberen zelf de kleren en schoenen uit te doen. Hiermee stimuleren we de zelfredzaamheid. Als de kinderen het kunnen, gaan ze via het trappetje omhoog klimmen naar de verschoontafel. Daar krijgen ze een schone luier en gaan we de gezichten en handen poetsen met een vochtig doekje. De kinderen mogen dit eerst zelf proberen, de pedagogisch medewerkster kan eventueel napoetsen. De kleinere kinderen worden door de pedagogisch medewerkster van tafel gehaald en klaargemaakt voor het slapen. Dit is tevens een moment om extra persoonlijk contact te hebben met de kinderen individueel. Sommige kinderen slapen met slaapzakken aan, anderen met pyjama's, of eventueel blote benen.

De kleine baby's worden in de bovenste spijlenbedjes gelegd, de grote kinderen mogen zelf hun lage spijlenbedjes inklimmen. Kinderen worden toegedekt met een deken, krijgen een aai over het bolletje en soms gebruiken we muziekdoosjes voor een gezellige sfeer.

Ouders/verzorgers kunnen bij het intake gesprek aangeven of hun voorkeur ligt bij binnen of buiten slapen. Hiervoor vragen wij toestemming, dit geldt ook voor het rusten in de leander wieg.

De pedagogisch medewerkster noteren in Bitcare wanneer de kinderen naar bed zijn gegaan. Ouders kunnen op hun app zien wanneer dit is gebeurd.

Als de kinderen weer wakker worden gaan we ze verschonen en aankleden en mogen ze een beker/tuitbeker/flesje sap met een klein koekje erbij. Gezichten en handjes worden gepoetst en dan kan iedereen weer spelen. Net als 's ochtends is de mogelijkheid er om buiten te spelen, te wandelen, op binnen te spelen, een (knutsel)activiteit te doen of naar de hal te gaan. Sommige baby's krijgen hun fles.

Om 16 uur gaan we weer aan tafel. Speelgoed ruimen we eerst gezamenlijk op en zorgen ervoor dat handjes schoon zijn, met name na het buitenspelen. Aan tafel krijgen de grote kinderen sap en iets lekkers erbij. Dat kan zijn een soepstengel met smeerkaas, fruit, cracker, knakworst of

een plakje ontbijtkoek. Handen en gezichten worden gepoetst (al dan niet met behulp van een pedagogisch medewerkster.)

Vanaf 16:30 uur mogen kinderen weer opgehaald worden tot 18:30 uur. (Of 19.00 wanneer er sprake is van verlengde opvang.) De kinderen gaan vrij spelen. Er is altijd een pedagogisch medewerkster aanwezig. De pedagogisch medewerkster zorgt ervoor dat de flessen, poedertorens en bijvoorbeeld tekeningen/knutselwerkjes in de tas van het kind zijn bij het ophalen. We nemen afscheid van de kinderen en hebben een overdracht met de ouders/verzorgers.

4.0 Algemene regels/gewoontevorming in de groep

- ✓ We benaderen kinderen altijd positief.
- ✓ We benoemen bij elke handeling wat we doen (verschonen optillen etc.).
- ✓ We houden ons zo goed mogelijk aan het schema dat een kind thuis heeft.
- ✓ Afscheid nemen van de ouders is bij alle kinderen van groot belang.
- ✓ We geven de kinderen bij het slapen en bij verdriet hun speen en/of knuffel.
- ✓ We letten erop dat kinderen elkaar geen pijn doen.
- ✓ We bieden de kinderen volop de mogelijkheid om te experimenteren met verschillende materialen zoals verf, zand, lijm, water etc.

Bij eten en drinken:

- ✓ We wassen onze handen en het gezicht voor en na het eten met een washand.
- ✓ We betrekken de baby's zo veel mogelijk bij het eten.
- ✓ De baby's eten op schoot van de pedagogisch medewerkster.
- ✓ We zingen voordat we gaan eten.
- ✓ We eten en drinken zoveel mogelijk buiten aan de eettafel.
- ✓ We zorgen voor een gezellige sfeer tijdens het eten.
- ✓ De kinderen helpen bij het tafeldekken.
- ✓ De kinderen helpen met het bereiden van het eten.
- ✓ We blijven aan tafel zitten totdat we klaar zijn.
- ✓ Kinderen mogen zelf kiezen wat ze op hun brood willen, wel eerst hartig – dan evt. zoet.
- ✓ We proberen ook de korstjes van de boterham op te eten.
- ✓ We praten niet met een volle mond en gaan ook niet teveel brood in de mond proppen.
- ✓ We hebben geen speelgoed, speentjes en knuffels aan tafel tijdens het eten en drinken.
- ✓ We pakken geen eten af van andere kinderen.
- ✓ We eten wat de pot schaft en proeven eerst.

Bij het slapen:

- ✓ We slapen op 't Koetshuisje in de buitenbedjes, tenzij het kouder is dan -5 graden.
- ✓ We houden rekening met andere slapende kinderen
- ✓ In de rustige leeromgeving maken we geen lawaai
- ✓ We leggen baby's op de rug te slapen tenzij ouders een 'akkoord verklaring buikslapen' ondertekend hebben. Hetzelfde geldt voor inbakeren of vastleggen van kinderen. Ouders wordt bij deze situatie gevraagd een medisch advies te overleggen van huisarts of consultatiebureau.
- ✓ We leggen kinderen zoveel mogelijk op dezelfde plek/kamer neer.
- ✓ We kijken regelmatig in de kamers bij de slapende kinderen

Bij het spelen:

- ✓ We pakken geen speelgoed van elkaar af.
- ✓ We gooien niet met speelgoed (naar elkaar).
- ✓ We doen elkaar geen pijn.
- ✓ We stimuleren de kinderen om samen op te ruimen.
- ✓ We gaan niet op de stoelen of tafels staan.

- ✓ We nemen het speelgoed niet mee naar buiten.
- ✓ Na het buiten spelen stampen we de voeten, vegen ze af en/of doen de schoenen/laarzen uit.

Hygiëne:

- ✓ Binnen dragen we anti slip sokken. De schoentjes worden bij binnenkomst uit gedaan door de ouder(s)/verzorger(s). Ook de medewerksters dragen antislip sokken.
- ✓ We wassen onze handen na een verschoning/potje plassen/toiletbezoek. (Handwasprotocol)
- ✓ De handen worden altijd gewassen in het toilet. Zo houden we de wasbak bij de keuken schoon voor schone was. Dit geldt voor zowel de pedagogisch medewerksters als kinderen.
- ✓ We wassen onze handen voor het eten, en poetsen onze handen en monden na het eten. (Handwasprotocol)
- ✓ We houden onze hand voor de mond bij het niezen en hoesten (proberen dit te doen) en wassen onze handen na het niezen/snuiten van de neus. (Handwasprotocol)
- ✓ We houden de groepsruimte en speelgoed zo schoon mogelijk.
- ✓ Voor ieder kind wordt per keer een schone zakdoek gebruikt.
- ✓ Ieder kind gebruikt een schone slabber.
- ✓ De schoonplek wordt na gebruik gereinigd. Het aankleedkussen wordt vervangen bij beschadigingen.
- ✓ Voedselbereiding en verschonen gebeurt op gescheiden plaatsen.

5.0 Flesvoeding; poeder of moedermelk

Veel kinderen krijgen flesvoeding op 't Koetshuisje. Kinderen die poedervoeding krijgen nemen zelf één of meer fles(sen) mee en een toren met poeder (afgemeten hoeveelheid poeder voor telkens één fles). En extra voeding voor nood geniet de voorkeur. De flessen worden klaargemaakt door de pedagogisch medewerkster in de magnetron. Op alle flessen en torens moet duidelijk de naam van het kind staan.

Borstvoeding die bevroren meegenomen wordt, wordt geleidelijk aan ontdooid. Bijvoorbeeld in de koelkast of onder stromend lauwwarm water. Ontdooide moedermelk moet binnen 24 uur geconsumeerd worden, restjes moedermelk worden dus weggegooid!

Vers gekolfde borstvoeding wordt achterin de koelkast bewaard. Niet gebruikte gekoelde moedermelk kan in overleg uiteraard gewoon weer mee naar huis.

Borstvoeding gaat bij 't Koetshuisje niet in de magnetron maar wordt verwarmd in een flessenwarmer of in een bakje met heet water.

Uiteraard is er ook gelegenheid voor moeders om zelf te komen voeden in een aparte ruimte.

6.0 Onze pedagogische speerpunten, middelen en opvoedingstheorieën

Op 't Koetshuisje werken wij zoals in het Pedagogisch Beleidsplan is beschreven. Hierin kunt u terugvinden vanuit welke pedagogische grondslag en speerpunten wij te werk gaan.

Een kindbrein is nog lang niet af. Het ontwikkelt zich in interactie met de omgeving. In Kinderdagverblijf 't Koetshuisje wordt een unieke pedagogische visie aangeboden, die is gebaseerd op inzichten over de ontwikkeling van kinderen uit recente neurowetenschap. Ruimtes en activiteiten zijn afgestemd op de leerbehoefte van kinderen. Kleinschalig, mooie ruimtes en materialen en geweldige pedagogische beroepskrachten. Ons beleid is wetenschappelijk onderbouwd en gebaseerd op de meest actuele kwaliteitseisen die aan kinderopvang gesteld kunnen worden.

't Koetshuisje werkt met vier opvoedkundige principes. Principes die bij elkaar, een rijke leeromgeving vormen voor de kinderen die het kind omhult, stimuleert en veiligheid biedt:

1. De invloed van de pedagogische beroepskracht; zoals de taal en interacties met de kinderen;
2. De invloed van de huiselijke omgeving; zoals de mogelijkheid om imitatiegedrag en het aanleren van regels voor sociaal gedrag;
3. De invloed van de rustomgeving; zoals slapen, ontspannen, maar ook gezonde voeding, muziek- en kunstervaringen;
4. De invloed van de activiteiten omgeving; zoals de ontdekking van de materiële wereld, spelletjes doen of het ontdekkend lezen en rekenen.

Daarnaast hanteren wij op 't Koetshuisje de volgende pedagogische middelen om de vijf speerpunten te realiseren:

✓ **De interactie tussen de pedagogisch medewerk(st)er en het kind.**

- De band tussen de pedagogisch medewerk(st)er en het kind is enorm belangrijk. Daarom zorgen wij ervoor dat alle kinderen de individuele aandacht krijgen die ze nodig hebben.
- Bij het verschonen hebben we één op één contact met het kind. We praten ermee en doen een klein spelletje (neus/voeten benoemen bijvoorbeeld. Of een kiekeboespel)
- Wij geven aandacht aan de persoonlijke behoeftes van elk kind. Dat kan zijn verzorgend (schone luier, neus poetsen) maar ook wanneer een kind graag op schoot wil komen om een boekje te lezen.
- We nemen de tijd voor elk kind en laten kinderen in hun eigen tempo, en op hun eigen niveau, meedoen aan activiteiten
- We stimuleren de kinderen om dingen zelf te doen. Bijvoorbeeld de oudere baby's (die bijna 2 jaar zijn) zelf de kleren uit laten trekken voor het slapen gaan. Maar ook uit een grote beker drinken, een rits dicht proberen te doen etc. Dit gebeurt onder toezicht van een pedagogisch medewerk(st)er die dan ook eventueel bij kan springen om te begeleiden.

✓ **De interactie tussen de kinderen onderling.**

- We stimuleren de kinderen om samen te spelen en te delen. Ook bij de hele jonge baby's (al is dit natuurlijk lastig).
- Het 'naast elkaar spelen' komt het meeste voor, maar ook dan is er interactie tussen de kinderen. Denk bijvoorbeeld aan speelgoed van elkaar afpakken (en "ruzie" krijgen), of

speelgoed aan elkaar geven. Elkaar nadoen, een stukje brood aanbieden of juist pakken, een spontane knuffel geven...

- Ruzies onderling laten we de kinderen voor zo ver mogelijk zelf oplossen. Hierbij letten wij er uiteraard op dat men elkaar geen pijn doet. In dat geval zullen wij ingrijpen. De kinderen worden uit elkaar gehaald en een kind dat een ander kind pijn doet wordt apart gezet. Daarna moet hij/zij sorry zeggen en een handje geven. De kleinere baby's zullen dit uiteraard niet begrijpen, maar worden wel apart gezet.

✓ **De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten.**

- Zowel onze als binnen- als buitenruimte zijn zo ingericht dat de kinderen gestimuleerd worden om te bewegen en spelen. Bijvoorbeeld door te laten klimmen over kussens, zich verstoppen onder de box, rijden op de fietsen, spelen in de zandbak of kruipen door de kruiptunnel. Daarnaast kunnen ze ontdekken hoe het is om met zand, aarde, water, takjes en gras te spelen. Met de blote voetjes of de handjes.
- We hebben grote en kleine speelkleden voor de allerkleinsten. Ook voor buiten. - Binnen staat het speelgoed klaar op ooghoogte. De kinderen kunnen zelf kiezen waar ze mee willen spelen. Het aanbod in speelgoed wordt afgewisseld. Boeken en puzzels staan hoog, hier moeten de kinderen naar vragen.

✓ **Ons activiteitenaanbod.**

- We proberen ook met de allerkleinsten ook activiteiten te doen. Verschonen is hiervan al een voorbeeld. Maar ook liedjes zingen en kiekeboespelletjes doen. De knutselwerkjes zijn wat moeilijker voor de allerkleinsten, maar vaak wordt er toch wel een verfvoetje of verfhandje gemaakt.
- De grotere kinderen zingen zelf mee en doen mee met de bijhorende gebaren.
- De knutselactiviteiten worden bedacht aan de hand van een thema. We zorgen ervoor dat er met verschillende materialen gewerkt wordt. Bijvoorbeeld pasta lijmen, verven, scheerschuim smeren op de tafel etc.
- We stimuleren ook de motoriek door bijvoorbeeld ballen over te rollen, ballonnen vangen in de lucht en meedansen op muziek.
- Bij de muzikles kunnen alle baby's 'meedoen'. Verschillende instrumenten worden op een leuke manier geïntroduceerd en de kinderen leren goed luisteren naar liedjes/opdrachtjes.
- We lezen boekjes voor en laten kinderen benoemen wat ze zien.
- We wisselen groepsactiviteiten met individuele activiteiten af.

✓ **Het spelmateriaal dat wij aanbieden.**

- Voor de baby's hebben wij verschillende soorten spelmateriaal die wij aanbieden. Spelmateriaal met geluidjes, zacht spelmateriaal, uitdagend spelmateriaal. De grotere kinderen hebben blokken om mee te bouwen, puzzels die ze kunnen maken, fietsen om op te racen etc.
- We geven ook af en toe lege doosjes om mee te spelen. (Bijvoorbeeld van de soepstengels of van nieuw aangeschaft speelgoed.)

7.0 Tradities en rituelen op 't Koetshuisje

Rol van stagiaires

Bij 't Koetshuisje willen we graag een rol spelen in het opleiden van toekomstige medewerkers. Daarom bieden wij studenten die een beroeps gerelateerde opleiding volgen graag een stageplek. Enerzijds dragen wij hierdoor bij aan profilering en professionalisering van het beroep en anderzijds vergroten we hiermee de kwaliteit binnen onze kinderopvang.

Wij nemen alleen stagiaires aan die voor langere tijd komen stage lopen. Dit om te voorkomen dat er te veel wisselende gezichten op de groep zijn en zo de emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen.

Stagiaires werken altijd boventallig en onder begeleiding van een vaste, gediplomeerde medewerkster. Onze vaste stagebegeleidster is Linda (Fulltime pedagogisch medewerkster niveau 4). De praktijkopleider is Kim (Vestigingsmanager). De praktijkopleider regelt de stageplekken, voert de sollicitatiegesprekken en heeft een actieve samenwerking en contact met school.

Wij brengen de ouders altijd op de hoogte van de inzet van stagiaires. De stagiaire stelt zich zelf voor via een voorstelstukje in onze nieuwbrief. Hierbij staat ook omschreven op welke dagen en tijden de stagiaire werkzaam is. Op 't Koetshuisje hebben we maar één stage plek beschikbaar i.v.m. de kleinschaligheid.

De stageperiode start met een kennis making. In de eerste 4 weken leren we de stagiaire de organisatie, de visie, de medewerkers, de kinderen en de ouders goed kennen. Hiervoor krijgen de stagiaires ook per week de tijd om alle protocollen, richtlijnen en regels door te lezen.

Het verschonen en het en laten rusten van de jongste kinderen behoort later in de stage ook tot taken van een stagiaire. Hier wachten we de eerste weken mee, zodat de kinderen eerst het nieuwe gezicht leert kennen en een vertrouwensband wordt gecreëerd. De stagiaire verricht naast het begeleiden en verzorgen van de kinderen ook huishoudelijke taken zoals boodschappen doen, stofzuigen, dweilen en afwassen. Daarnaast werk je aan je competenties en opdrachten van school.

Regels, afspraken, taken en verwachtingen voor de stagiaire...

- Initiatief nemen in de vorm van gesprekken plannen, praktijkopleider raadplegen
- Vragen stellen
- Inzet, enthousiasme en motivatie tonen om stage tot goed einde te brengen
- Respectvolle omgang met kinderen, ouders en collega's
- Discretie: geen informatie uitwisselen met of over kinderen en of ouders in bijzijn van andere ouders of informatie naar buiten brengen (beroepsgeheim)
- Kennis opdoen via verschillende kanalen
- Openstaan voor feedback en hier om vragen, ook bij collega's
- Afspraken nakomen
- Zorgdragen voor verslaglegging van evaluatiegesprekken.
- Het volgen van teamoverleg wordt beschouwd als een essentieel onderdeel van het werk bij 't Koetshuisje. De stagiaire wordt hiervoor uitgenodigd

- Er worden voldoende evaluatiemomenten genomen. Tijdens deze momenten zal de stagiaire op een positief kritische wijze geëvalueerd worden en aanwijzingen krijgen om eventuele aandachtspunten te verbeteren.
- Als stagiaire vervul je een voorbeeld functie voor kinderen (let op o.a. taalgebruik en gedrag).
- Voor uitstraling en look verwachten wij dat kleding netjes is. Een minirok, hotpants, korte truitjes, hakken of een zichtbare decolleté zijn niet toegestaan eveneens dien je ook te letten op te lange nagels, grootte oorbellen, hangers, kettinkjes en/of piercings
- Er worden sollicitatiegesprekken gevoerd met de stagiaires.
- De stagiaires hebben een actieve leergierige houding. Tijdens de stageperiode zijn stagiaires zelf verantwoordelijk voor het plannen van de opdrachten en deze na te laten kijken/beoordelen.
- De stagiaire zorgt dat voor aanvang van de stage een VOG (verklaring omtrent gedrag) aanwezig is op 't Koetshuisje. Tevens staan ze ook ingeschreven in het personenregister, het stappenplan wordt hiervoor naar hun per e-mail verstuurd. Pas nadat een geldig VOG afgegeven is kan een stage daadwerkelijk beginnen.

Inzet van beroepskrachten in opleiding

Op 't Koetshuisje werken wij samen met het Astrum College in Velp en bieden wij jaarlijks één stageplek aan een BOL opleiding. Wij werken niet met beroepskrachten in opleiding van een BBL opleiding.

Inzet van vrijwilligers

Op 't Koetshuisje maken wij geen gebruik van vrijwilligers. Mochten wij dit in de toekomst van plan zijn, werken de vrijwilligers altijd boventallig.

Doorgaande ontwikkeling

Baby, dreumes, peuter en dan als kleuter naar de basisschool: het zijn allemaal grote stappen in het leven van een kind, veranderingen die leuk en spannend kunnen zijn en som té spannend. Voor het welbevinden van de kinderen is het goed als pedagogisch medewerkers – samen met de ouders – deze overgangen bespreken en begeleiden. De overgang naar de kleuterschool is minder makkelijk. Dat is echt een grote stap, die ook een afscheid betekend van de kinderen en hun ouders. Op 't Koetshuisje bieden wij geen buitenschoolse opvang.

't Koetshuisje bewaakt de doorgaande ontwikkelingslijn van peuter naar kleuter. Het gaat daarbij zowel om de leerlijnen als de sociaal emotionele ontwikkeling en de motoriek. Om een vloeiende overgang van het kind van 't Koetshuisje naar de basisschool te waarborgen is een overdrachtsformulier ontwikkeld. Dit overdrachtsformulier wordt door de pedagogisch medewerk(st)er (mentor) van 't Koetshuisje ingevuld en met de ouders/verzorgers van het kind besproken. Zo nodig wordt de tekst bijgesteld. Het formulier wordt daarna in tweevoud aan de ouders meegegeven, ouders kunnen zelf ervoor kiezen om dit formulier aan de basisschool te overhandigen. In sommige situaties gebeurt dat in combinatie met een warme overdracht: een gesprek tussen pedagogisch medewerk(st)er en de leerkracht van de basisschool, hiervoor dienen ouders schriftelijk toestemming voor te geven. In de plaatsingsovereenkomst dat wordt opgesteld wanneer kinderen starten vragen wij toestemming voor o.a. verstrekking van gegevens aan derden, het volgen van de ontwikkeling et cetera. Dit wordt ook vanwege de privacy nogmaals gevraagd in een schriftelijk formulier voor de nieuwe AVG wetgeving.

Jaarlijks observeren de mentoren (vaste pedagogisch medewerksters) hun kinderen in hun gehele ontwikkeling, dit wordt gerapporteerd en bewaard in het kind dossier. Daarnaast bieden wij ouders jaarlijks de mogelijkheid om voor een 10 minutengesprek op 't Koetshuisje te komen, waarin ook de ontwikkeling wordt besproken met ouders.

Privacy kind

Ook kinderen, hoe klein ze ook zijn, hebben behoefte aan en recht op privacy. Daarom nemen wij te allen tijde de privacy van de kinderen in acht. Kind dossiers worden in een afgesloten kast bewaard. De overdracht naar collega's is niet openbaar voor ouders. Wij verstrekken geen informatie over de kinderen aan derden, tenzij regelgeving ons hiertoe verplicht. Wanneer wij in pedagogisch opzicht een vraag hebben over een kind en wij hebben de behoefte deze vraag voor te leggen aan een externe deskundige, dan waarborgen wij hierbij altijd de anonimiteit van het kind.

Rijke leeromgeving

Volgens de visie Van de Grift kunnen kinderen spelenderwijs en ontspannen leren, zonder dat er druk ligt. In een leerrijke omgeving worden uitdagingen gecreëerd. Voor de kinderen die kruipen worden gevulde mandjes op de grond geplaatst. Hier kunnen de kinderen iets uithalen. Peuters helpen mee in de keuken waar ook een lager keukenblad geplaatst is. Tijdens het bakken voelen ze de ingrediënten, ze zien wat er gebeurt en leren dat ze geduld moeten hebben. Vanzelfsprekend is het eindresultaat, proeven, belangrijk. Praten, kijken, voelen, op gebeurtenissen wijzen, gebeurt hier bewust. In een Rijke Leeromgeving kijk je op elk moment van de dag wat het kind nodig heeft en wat de groep nodig heeft. Interactie wordt bevorderd. Uit onderzoeken blijkt dat zeker de jongste kinderen impliciet en onbewust leren, mits ze zich veilig en gekend voelen.

Voor kinderen is leren geen taboe

Bij 't Koetshuis wordt bewust niet met VVE-programma's (Voor- en Vroegschoolse Educatie) zoals 'Piramide' gewerkt. De kleinschaligheid, de betrokken pedagogische beroepskrachten en de beschikbare (buiten)ruimtes bieden de mogelijkheid om binnen leeromgevingen te werken. Voor kinderen is er geen taboe op 'leren'. Je kunt wijzen naar een 'bos bloemen', maar daarvoor in de plaats ook het woord 'boeket' gebruiken. Spelenderwijs kun je een kind in het Engels van 1 tot 10 laten tellen. Er is een individueel leer- stimuleringsplan voor elk kind. Want elk kind heeft een talent. Het ene kind is sterk op het sociale vlak, het andere onthoudt dingen sneller. Als dat bij elkaar komt, ben je samen nog sterker en wijzer.

Omgevingsgeluiden horen erbij

De eerste drie levensjaren zijn cruciaal voor de verdere ontwikkeling van het kind. Alles valt en staat natuurlijk met geborgenheid en veiligheid, troosten en bemoedigen. Bij 't Koetshuisje kiezen de iets oudere kinderen zelf voor een omgeving, een ruimte en daarmee sfeer. Er is de rustige ruimte waar ze kunnen rusten, slapen of naar muziek luisteren. Doodstil zal het er niet zijn; omgevingsgeluiden horen erbij. In de huishoudelijke leeromgeving is er beweging. Er wordt gespeeld met vriendjes, kinderen luisteren naar en reageren op de beroepskracht die voorleest. In de ontdekkende leeromgeving ontplooiën de pedagogische beroepskrachten activiteiten. Er wordt geknutseld, reken- en taalspelletjes gedaan. Kinderen worden wel gestimuleerd om een bepaalde ruimte te bezoeken. Het is niet helemaal 'vrijblijvend'.

Buiten slapen

'Leef van de lucht', is een motto binnen het kleine kinderdagverblijf. Niets is fijner dan buiten te

leven, te ontdekken. Er wordt zoveel mogelijk gezamenlijk buiten gegeten. Er kan ook buiten worden geslapen, ook door de allerkleinsten. Dat lijken grote stappen, maar in Scandinavische landen is het al heel gewoon. Veel buiten zijn kan een positieve invloed op de gezondheid hebben. Verder is er buiten 'gewoon' een zandbak. Aan de overkant van de straat ligt Park Klarendal.

Zelfevaluatie van de teams

Als team evalueren de pedagogische beroepskrachten zelf. Er zijn geen functioneringsrapportages met standaard normen. Vertrouwen, vriendschap, professionaliteit en blijven ontwikkelen zijn basisnormen. Dit betekent dat er onderling veel vertrouwen moet zijn maar ook dat er vrijheid is.

Opvoeden mag (weer)

Decennia geleden stond kinderopvang voor 'een leuke dag met de kinderen doorbrengen'. Dat is nog steeds zo, maar opvoeden mag weer. Kinderen kun je leren om een stevige hand te geven, groet of aanspreekt. 'Opvoeden' heeft geen negatieve klank meer, het is gebaseerd op vertrouwen hebben.

Een thuissituatie wordt besproken

Van ouders die kinderen naar 't Koetshuisje brengen wordt betrokkenheid gevraagd. De ontwikkelingen van de kinderen wordt gedeeld, er wordt geluisterd naar de wensen van de ouders. Als er thuis iets speelt wat van belang is, dan kan dat gedeeld worden. 't Koetshuisje mag een ontmoetingsplek worden voor meerdere generaties. Ook omdat opa's en oma's een steeds belangrijke rol spelen."

De app

Ouders van kinderen van 't Koetshuisje kunnen een speciaal ontwikkelde app downloaden. De pedagogische beroepskrachten leggen belangrijke dagelijkse activiteiten van de kinderen vast op hun iPad. Hierdoor kunnen ze, via de app foto's en filmpjes direct delen met ouders. Ook actuele informatie over slapen en eten wordt 'live' doorgegeven. Via dezelfde app kunnen ouders ook een extra dagopvang aanvragen of een ruildag aangeven. Hoe intensief de app gebruikt wordt, dat bepalen de ouders zelf.

Wenprogramma

Het ene kind voelt zich snel vertrouwd in een nieuwe omgeving als een kindercentrum. Een ander kind kan daar, zeker als hij/zij iets ouder is, meer moeite mee hebben. Ouders of opa en oma kunnen rustig in de buurt blijven, als kinderen bij ons komen wennen. Ze kunnen in dezelfde ruimte bijvoorbeeld achter de laptop werken. Tijdens het plaatsingsgesprek worden er wenafspraken gemaakt. Het wennen gebeurt vaak in de ochtend van 09.00 tot 11.00 uur of in de middag van 13.00 tot 15.00 uur. De kinderen komen minimaal twee keer twee uurtjes wennen.

Twaalf leerelementen

Binnen 't Koetshuisje zijn twaalf leerelementen welke worden uitgedragen. Elk leermoment wordt gevisualiseerd in een cirkel. Voor een een- en tweejarige zijn rust en slaap belangrijk. Drie of vier jaar nemen vaak zelf meer initiatieven tonen om de wereld te ontdekken. De kern van de 'twaalf leerelementen' wordt gevormd door de pedagogische beroepskracht. Hoe dichterbij een leerelement bij deze beroepskracht staat, hoe meer begeleiding van hem/haar wordt gevraagd. Dat betekent bijvoorbeeld dat vierjarigen een deel van de dag kunnen invullen zonder dat de pedagogische beroepskracht (te) dichtbij is.

Pedagogische documentatie

Gedurende de tijd dat de kinderen bij 't Koetshuisje zijn, worden bezigheden en gedragingen vastgelegd door het maken van foto's en video's. Kunstwerkjes worden bewaard. Het is niet zo dat de beroepskrachten voortdurend met een camera in de hand staan. Met een telefoon kun je een video maken. Bij een bezoek aan een boerderij wordt een lammetje geboren. De dag daarna zien de kinderen het filmpje. Zo beleven ze de gebeurtenis opnieuw, zullen ze zich het beter herinneren. Het brein wordt geprikkeld, ook door vragen te stellen over de gebeurtenis of door op dingen te wijzen. De pedagogische documentatie laat kinderen en ouders niet alleen zien wat er gebeurt, je geeft ook letterlijk beeld mee om 'jaren later' op terug te kunnen kijken.

Rituelen bij het afscheid nemen

Wij attenderen de ouders/verzorgers er op, dat er duidelijk afscheid genomen moet worden. Dit geeft duidelijkheid naar het kind toe. De pedagogische medewerk(st)ers kunnen, zeker wanneer het afscheid moeilijk verloopt, een rol hierin spelen. Zij vangen zowel het kind als de ouders/verzorgers op. Het afscheid moet niet te lang duren, ouders/verzorgers kunnen altijd bellen om te vragen hoe het kind na het afscheid nemen reageerde.

Rituelen bij het slapen gaan

We proberen het naar bed brengen in een rustige sfeer te laten verlopen: De kinderen worden verschoond, het slaapzakje gaat aan en de knuffel en/of speen gaat mee. Wanneer een kind moeilijk in slaap kan komen, dan blijft de pedagogisch medewerk(st)er erbij zitten, tot het kind slaapt. Bij het plaatsingsgesprek overlegt de pedagogisch medewerk(st)er met de ouders hoe het ritueel thuis verloopt en of dat wellicht ook is toe te passen op het kinderdagverblijf.

Rituelen bij de verjaardag

De verjaardag van ieder kind wordt gevierd. Op jonge leeftijd zal het kind het nog niet zo beseffen en houden we de ceremonie kort. Er wordt een verjaardagsmuts gemaakt, er worden slingers opgehangen, naam en leeftijd worden op de deur geplakt en de kinderen mogen op een verjaardagstoel zitten. Er worden verjaardagsliedjes gezongen, de kinderen mogen muziek maken met de muziekinstrumenten, er wordt een cadeautje gegeven en de grote kinderen mogen zelf trakteren. Wanneer de ouders/verzorgers niet aanwezig kunnen zijn, dan kan de pedagogisch medewerk(st)ers foto's van het feest maken, als ouders/verzorgers dit wensen.

Trakteren

Bij een verjaardag wordt er meestal getrakteerd. 't Koetshuisje geeft voorkeur aan gezonde traktaties. Om ouders/verzorgers dit duidelijk te maken krijgen ze het papiertje; "Hoeraaa... ik ga trakteren!" mee naar huis. Hier staan voorbeelden van gezonde traktaties op vermeld.

Rituelen bij het speengebruik

Wanneer kinderen worden gebracht, doen zij hun speen in hun bakje. De speen wordt alleen tevoorschijn gehaald, wanneer het kind gaat slapen of erg verdrietig is. In overleg met de ouders kan het speengebruik worden afgebouwd. Leeftijd speelt hier ook een rol. De jongste baby's zullen vaker een speen hebben dan de oudere kinderen.

Activiteiten

We bieden de kinderen zoveel mogelijk variatie aan in activiteiten. Wij geven de kinderen de gelegenheid om veel vrij te spelen. Om alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren, worden er naast

het vrije spel allerlei activiteiten aangeboden. We bieden de kinderen, rondom een thema, activiteiten aan als plakken, verven en kleuren. We laten de kinderen zelf kiezen of ze een kwast willen gebruiken of lekker met hun handjes te werk willen gaan. Bij de baby's is het verven en kleuren puur een experiment en gaat het niet om het resultaat, maar om het ontdekken van het materiaal. Is een kind aan iets nieuws toe, dan wordt hem dat aangeboden. Bij de aanschaf van spelmateriaal, kiezen we zoveel mogelijk materiaal uit, om ieder ontwikkelingsgebied te stimuleren. Met baby's zijn er minder activiteiten om te doen, wel proberen we alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn balletjes over rollen, zelf fles/tuitbeker vasthouden, kinderen zelf iets kleins laten vastpakken, liedjes zingen.

Uitstapjes

Er vinden regelmatig kleine uitstapjes plaats met de kinderen zoals wandelen met de wandelwagen en bolderkar. De grotere kinderen kunnen bijvoorbeeld naar de kinderboerderij of de markt. Ouders/verzorgers krijgen van tevoren bericht wanneer een activiteit elders is gepland. De kinderen die niet mee kunnen/mogen blijven op 't Koetshuisje. Er zullen altijd voldoende pedagogische medewerkers aanwezig zijn.

Feesten

Elk jaar wordt er een groot feest georganiseerd. Dit kan zijn aan de hand van een thema. Hierbij kan de hulp van ouders ingeschakeld worden. Van de verschillende activiteiten en feesten worden foto's gemaakt, die de ouders via hun bitcare-app toegezonden krijgen.

Doorstromen naar de basisschool

Wanneer de kinderen 4 jaar worden gaan ze doorstromen naar de basisschool omdat 't Koetshuisje geen BSO aanbiedt, zullen de kinderen dan 't Koetshuisje verlaten. Op verzoek van de ouders zijn wij bereid mee te werken aan een 'warme overdracht'.

Muziekles/peuterdans

Kinderen zijn dol op muziek! Daarom komt er iedere maand een muziek/dramadocent op 't Koetshuisje. Tijdens de muziekuurtjes staat het plezier beleven aan de muziek voorop. Er worden samen liedjes gezongen, de kinderen spelen op instrumentjes en er worden allerlei bewegingsspelletjes gedaan.

De lessen worden afgestemd op de interesses en het ontwikkelingsniveau van de kinderen en volgen de seizoenen van het jaar. In de herfst zijn we hoge bomen met vallende blaadjes. Als het buiten sneeuwt, spelen we dat we op de arrenslee zitten en in het voorjaar zingen we dat we jonge eendjes zijn op weg naar de vijver.

De muziekdocent neemt altijd een groot assortiment aan muziek- en spelmateriaal mee. Iedere les is het weer een verrassing wat ze mee heeft genomen: van hand- en stokpoppen tot belletjes, xylofoons, trommels, een gitaar en nog veel meer. De kinderen worden aangemoedigd het materiaal te onderzoeken en maken zo spelenderwijs kennis met allerlei spelvormen en muziekinstrumenten.

Terwijl de kinderen plezier beleven aan de muzikale activiteiten, wordt niet alleen de muzikale ontwikkeling gestimuleerd maar komen ook allerlei sociale vaardigheden aan bod zoals naar elkaar luisteren, samenwerken en op je beurt wachten. De lessen zijn dus niet alleen gezellig en leuk maar ook hartstikke leerzaam!

De docent komt op wisselende dagen zodat zoveel mogelijk kinderen op 't Koetshuisje kunnen genieten van deze leuke muzieklessen.

8.0 Risico-inventarisatie

Elk jaar wordt het gezondheids- en een (brand)veiligheidsverslag aangevuld of gewijzigd van 't Koetshuisje. Ook worden regelmatig ontruimingsoefeningen gedaan, minimaal twee keer per jaar. Aan de hand van risico-inventarisatielijsten worden alle ruimtes (binnen en buiten), het speelgoed, de meubels en het gebouw nagekeken. Met ingang van 1 januari 2018 worden de jaarlijkse risico inventarisaties vervangen door een gezondheid- en veiligheidsverslag. Dit is een verslag dat up-to-date wordt gehouden en jaarlijks wordt besproken in het protocollen overleg.